

Monumentnummer*: 516640

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 18 december 2001
Kadaster deel/nr 82688/107

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Boxtel Boxtel Noord-Brabant

Locatiennaam Locatieomschrijving
Boxtel

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Boxtel K 2407

Omschrijving**

Inleiding.

Op de splitsing van de Clarissenstraat en de Koppel ligt een voormalige DOKTERSWONING. De villa wordt omgeven door een tuin waarin heesters en diverse bomen, onder andere een monumentale rode beuk in de voortuin (*Fagus sylvatica* 'Purpurea', geschat plantjaar ca. 1880, omtrek ca. 392cm, hoogte ca. 25m. De beuk staat geregistreerd bij de Bomenstichting te Utrecht). Langs de straat van het perceel loopt een smeedijzeren sierhek in Art Nouveau-stijl. Het hek staat op een bakstenen voet en tussen aan de achterzijde trapsgewijs opgemetselde pilaartjes, die verlevendigd worden met rode (profiel-)steen. De villa werd in 1903 gebouwd in opdracht van dokter P.M. Hoek; tot 1991 is het pand altijd dokterswoning geweest. Het pand werd ontworpen door de landelijk bekende architect P.G. Buskens uit Rotterdam en het werk werd uitgevoerd door aannemer Arn. v.d. Laar uit Boxtel. De bouwkosten bedroegen 18.000 gulden. Buskens bouwde het pand in een Overgangsstijl, die invloeden vertoont van het Traditionalisme en de Art Nouveau. De villa heeft in de loop der jaren enkele veranderingen ondergaan. Het trappenhuis aan de achterzijde had oorspronkelijk een achzijdige spits en de ingangspartij op de begane grond is gewijzigd. Enkele kruisbloem-bekroningen op de nokeinden zijn verdwenen, in het dak zitten enkele nieuwe dakramen en in de rechter gevel is een venster gewijzigd in een deur. De balkonhekken zijn hier vervangen. In 1991 zijn bij een verbouwing tot kantoorruimte diverse binnenruimten aangepast (tussenwanden geplaatst, zolder verbouwd, etc.) Diverse vensters zijn echter in de oorspronkelijke staat teruggebracht. Aan de Koppel ging het sierhek oorspronkelijk over in een tuinmuur met inrijpoort, begin jaren negentig gesloopt en vervangen door een (in gelijke stijl uitgevoerd) sierhek. Het hek leidt naar

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

het oorspronkelijk bij de villa behorende koetshuis (Koppel 1A), dat buiten de bescherming valt.

Omschrijving.

De gedeeltelijk onderkelderde villa beslaat een samengestelde plattegrond en telt twee bouwlagen met zolderverdieping onder een met rode tuiles du Nord gedekt samengesteld dak. Op het hoofdvolume een afgeplat schilddak, aan de voorzijde op het vooruitspringende volume met tuitgevel een zadeldak met gelijke nokhoogte maar deels ongelijke dakvoet, en op het cilindervormige hoekvolume een met daktegels gedekt en met een piron bekrond kegelvormig dak. In elke zijde van het schilddak bevindt zich een dakkapel met segmentboogvormige bovenzijde onder een lessenaardak. Twee karakteristieke hoge schoorstenen in het rechterschild en één aan de voet van het kegeldak. Rondom het pand overstekende bakgoten op gesneden consoles, de verspringende dakvoet volgend. Het in kruisverband gemetselde muurwerk wordt verlevendigd door de toepassing van rode verblendsteen in banden en boven de vensters, verder grijsblauwe steen in het trasraam. Aan weerszijden van een reeksliggende zolderlichten in de hoektoren een polychroom fries met blauwe, oranje en gele tegels in geometrisch patroon. Plaatselijk is natuursteen verwerkt en de geveltop aan de voorzijde is met hout afgetimmerd. De gevelopeningen zijn nagenoeg allemaal oorspronkelijk. Alle vensters met hardstenen, van een spuigoot voorziene lekdorpel en als lateien dienende ijzerprofielen. In de voorgevel een portiek, aan de voorzijde geopend met een arcade van twee hoefijzerbogen met bewerkte natuurstenen aanzetstukken, en links opzij met een rechthoekige opening onder natuurstenen latei (waarop de spreuk 'EIGEN HAARD IS GOUD WAARD'). In het portiek een hardstenen stoep met twee dito treden. Verder een beglaasde paneeldeur met gesmede raamroosters en bovenlicht en zijlichten met glas-in-lood; naast de deur en nis met smeedijzeren lantaarn. Boven het portiek, over de halve lengte een balkon met opengewerkte bakstenen balustrade. In het vooruitspringende bouwdeel driedelige vensters met roedenverdeelde en met geel kathedraalglas bezette bovenlichten, stolpvenster met dito bovenlicht en draaivensters al dan niet met bovenlicht. In de toren vooral schuifvensters met roedenverdeelde en met geel kathedraalglas of met glas-in-lood bezette bovenlichten. De linkergevel met dito vensters. In de rechter gevel een middenrisaliet met in de oksels een tweetal eenlaags uitbouwen waarop balkons. Vensters grotendeels als voornoemd.

Aan de achterzijde een drielaags trappenhuis, verder een houten serre onder pannen lessenaardak waarboven een balkon met houten balustrade en stijlen ter ondersteuning van het ter plaatse doorschietende achterschild. Vensters grotendeels als voornoemd, in de langwerpige vensters in het trappenhuis is het glas-in-lood teruggeplaatst (1991). Interieur met veel oorspronkelijke elementen, veelal in Art-Nouveaudetaillering: driedelige kelder met troggewelf en kelderlichten, vide over twee verdiepingen afgesloten met legraam waarin glas-in-lood, per verdieping omlopend gesneden balusterhek, trappenhuis met bordestrap, gesneden paal en glas-in-loodramen op de bordessen, tochtdeur met bovenlicht met kleine roedenverdeling voorzien van geëst glas, (beglaasde) paneeldeuren met geprofileerde lijsten, stucplafonds (o.a. met gestileerde uil-figuur) en witmarmeren vloer in de hal.

Waardering.

Het object is van algemeen belang. Het heeft als voormalige dokterswoning annex praktijkruimte cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een typologische ontwikkeling. Het heeft architectuurhistorische waarde vanwege het belang van het object voor de architectuurgeschiedenis op grond van de gekozen bouwstijl, het belang binnen het oeuvre van de landelijk bekende architect Buskens en de esthetische kwaliteiten en het afwisselende materiaalgebruik. Daarnaast is het van belang wegens de bijzondere samenhang tussen het exterieur en bewaard gebleven elementen van het interieur. Het heeft ensemblewaarden wegens de situering, een karakteristiek onderdeel vormend van de historische bebouwing in de kom van Boxtel en vanwege de beeldbepalende ligging op de hoek van de Clarissenstraat en de Koppel. Het heeft gaafheids- en herkenbaarheidswaarde, daar het object van belang is vanwege de kwaliteit van de samenstellende onderdelen, bestaande uit hoofdgebouw, sierhekwerk en siertuin met monumentale

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

boom.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Dokterswoning